

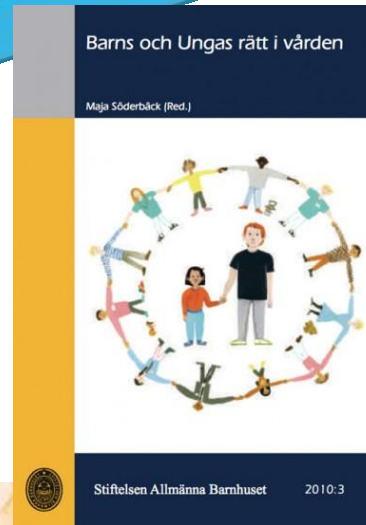

Att studera brukarmedverkan med hjälp av NNS-enkäten

Ulla-Karin Schön, Professor i Socialt Arbete

ullakarinschon@socarb.su.se

181219

Patient- och brukar-medverkan

POSITIONSPAPPER - FÖR ÖKAD KVALITET OCH EFFEKTIVITET I HÄLSO- OCH SJUKVÅRD OCH SOCIALTJÄNST

Argument för brukarmedverkan

- Tjänster med individanpassning och högre träffsäkerhet – bättre resultat
- En del i en treuddens EBP
- Kunna möta krav på större inflytande och vilja till eget ansvarstagande ("nätkunskap")
- Hjälptill självhjälpt/egenvård och "empowerment"
– stärkta individer -mindre inlärt hjälplösa
- Att sänka kostnader - klara välfärdens finansiering

Hur blir det brukarmedverkan?

- När man ger brukare en röst, inte bara som grupp, utan också som enskild individ
- När man tar tillvara brukarens erfarenhetskunskap
- När man arbetar tillsammans för att uppnå ett mål

NÄR? I vilken fas av insatsen?

- planering och beslut (co create/co design)
- "produktion" (co deliver)
- utvärdering/utveckling (co asses)

VEM? Är det som har ett brukarperspektiv?

- Individen /brukaren själv
- Anhöriga /närstående
- Företrädare/ t.ex. brukarorganisationer

Nivåer av brukarmedverkan

Nivå 5 Medbestämmande (bestämna)

Brukare delar makt och ansvar över aktiviteter och beslutsfattande

Nivå 4 Samarbete (genomföra)

Brukare involveras i beslutsfattande processer

Nivå 3 Dialog (resonera)

Brukares åsikter och synpunkter beaktas

Nivå 2 Konsultation (tycka)

Brukare får stöd i att uttrycka sina åsikter och synpunkter

Nivå 1 Information (veta)

Brukare får information och blir lyssnade till

Vägar till brukarmedverkan

Nivå 5

Brukare delar makt och ansvar över beslutsfattande

Nivå 4

Brukare involveras i beslutsfattande processer

Nivå 3

Brukares åsikter och synpunkter beaktas

Nivå 2

Brukare får stöd i att uttrycka sina åsikter och synpunkter

Nivå 1

Brukare blir lyssnade till

Öppningar

Är jag beredd att dela inflytande och ansvar med brukare ?

Är jag beredd att låta brukare delta i mina beslutsfattande processer?

Är jag beredd att beakta brukares åsikter och synpunkter?

Är jag beredd att stödja brukare att uttrycka sina åsikter och synpunkter?

Är jag beredd att lyssna på brukare?

Möjligheter

Finns rutiner som möjliggör för brukare och personal att dela inflytande och ansvar över beslut?

Finns rutiner som möjliggör för brukare att delta i beslutsfattande processer?

Möjliggör den beslutsfattande processen att brukares åsikter och synpunkter beaktas?

Har jag tillgång till aktiviteter och metoder som stödjer brukare att uttrycka åsikter & synpunkter?

Arbetar jag på ett sätt som möjliggör att brukare blir lyssnade till?

Skyldigheter

Är det ett policykrav att brukare och personal delar inflytande och ansvar över beslut?

Är det ett policykrav att brukare ska vara involverade i beslutsfattande processer?

Är det ett policykrav att brukares åsikter och synpunkter ska vägas in i beslutsfattande?

Är det ett policykrav att brukare ska ges stöd i att uttrycka sina åsikter och sina synpunkter?

Är det ett policykrav att brukare ska bli lyssnade till?

Brukarmedverkan på olika nivåer

Individnivå

- Brukaren ses som en resurs, en part i teamet
- den professionelle skapar lösningar för att ta tillvara den här resursen
- Brukaren samarbetar med den professionelle. Egenansvar

Effekter

- Effektivare insats
- Mer individualiserad insats och ökat inflytande för den enskilde

Verksamhetsnivå

- Brukares kunskap viktig
- Systematik i att ta fram brukares kunskap ger bättre kunskap om verksamhetens resultat
- Brukarkunskap i planering, genomförande och uppföljning

Effekter

- Effektivare verksamhet (bättre kunskap om behov och resultat)
- Brukare tar/ges mer ansvar

Strukturell nivå

- Dialogen med olika grupper viktig för ledning och styrning
- Kontinuerlig dialog om roller och uppdrag

Effekter

- Bättre underlag för beslut

Brukarmedverkan utifrån NNS-enkäten

Individnivå

- Brukaren ses som en resurs, en part i teamet
- den professionelle skapar lösningar för att ta tillvara den här resursen
- Brukaren samarbetar med den professionelle. Egenansvar

Individualisering/personcentrering (1&3)
Inflytande (2&9)
Subjektivt utfall (4,5,6 & 7)

Verksamhetsnivå

- Brukares kunskap viktig
- Systematik i att ta fram brukares kunskap ger bättre kunskap om verksamhetens resultat
- Brukarkunskap i planering, genomförande och uppföljning

Individualisering (3)
Subjektiva utfallsmått (4,5,6 & 7)

Planering & Samverkan (6 & 10)
Samordningsstruktur, samsyn & arbetssätt (12)
Multidisciplinär respekt (8)

Strukturell nivå

- Dialogen med olika grupper viktig för ledning och styrning
- Kontinuerlig dialog om roller och uppdrag

Saknas (?)

Samordningsstruktur (12)
Uppföljning & utvärdering (14)
Utveckla förebyggande insatser (15)

